

JUBILEUSZ
RZYM
2025

Sfinansowane ze środków UE. Wyrażone poglądy i opinie są jedynie opiniami autora lub autorów i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy i opinie Unii Europejskiej lub Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury (EACEA). Unia Europejska ani EACEA nie ponoszą za nie odpowiedzialności.

Prezentacja została zrealizowana w ramach projektu Erasmus+ "Patrzymy w przyszłość"

**Współfinansowane
przez Unię Europejską**

„Jubileusz” to nazwa roku szczególnego: wydaje się, że pochodzi od instrumentu, którym posługiwano się by obwieścić jego początek; jest to yobel, barani róg, którego dźwięk rozbrzmiewa w Dzień Przebłagania (Jom Kippur). Święto to jest obchodzone co rok, ale szczególnego znaczenia nabiera, gdy zbiega się z początkiem roku jubileuszowego. Pierwszą ideę na ten temat znajdujemy w Biblii: w roku 50-tym ma być obchodzony jubileusz, jako rok dodatkowy po cyklu siedmiu pełnych lat szabatowych, przypadających co siedem lat. (por. Kpł 25, 8-13). Choć nie jest to łatwe do osiągnięcia, został zaproponowany jako okazja do przywrócenia prawidłowej relacji z Bogiem, między ludźmi i z całym stworzeniem; obejmował przebłaganie za grzechy, powrót do swej własności i odpoczynek całej ziemi.

Ewangelia według św. Łukasza, cytując proroka Izajasza, opisuje misję Jezusa w ten sposób: „Duch Pański spoczywa na mnie; ponieważ mnie namaścił i posłał mnie, abym ubogim niósł dobrą nowinę, więźniom głosił wolność, a niewidomym przejrzenie; abym uciśnionych odsyłał wolnymi, abym obwoływał rok łaski od Pana” (Łk 4, 18-19; por. Iz 61, 1-2). Te słowa Jezusa stały się także czynami wyzwolenia i nawrócenia w codziennych spotkaniach z Nim i relacjach.

W 1300 roku Bonifacy VIII ogłosił pierwszy Jubileusz, nazywany również „Rokiem Świętym”, ponieważ jest to czas, w którym doświadczamy, że świętość Boga nas przemienia. Okres jego występowania zmieniał się na przestrzeni lat: na początku odbywał się co 100 lat; następnie, w roku 1343 r. został skrócony do 50 lat przez papieża Klemensa VI, a ostatecznie do 25 lat w 1470 r. przez Pawła II. Odwołuje się on także do momentów „nadzwyczajnych”: np. w 1933 r. Pius XI chciał upamiętnić rocznicę Odkupienia, a w 2015 r. papież Franciszek ogłosił Rok Miłosierdzia. Inny był również sposób świętowania tego roku: pierwotnie zbiegał się on z wizytą w rzymskich bazylikach św. Piotra i Pawła, sukcesywnie wraz z kolejnymi pielgrzymkami, dodano inne znaki, jak np. Drzwi Święte. Uczestnicząc w Roku Świętym można uzyskać odpust zupełny.

Odpust jest to darowanie wobec Boga kary doczesnej za grzechy odpuszczone już co do winy; otrzymuje je wierny, odpowiednio przygotowany po wypełnieniu określonych warunków, przez działanie Kościoła, który jako sługa odkupienia autorytatywnie rozporządza i dysponuje skarbcem zadośćuczynienia Chrystusa i Świętych.

Do uzyskania odpustu zupełnego wymaga się wykonania dzieła obdarzonego odpustem oraz wypełnienia trzech następujących warunków:

- spowiedź sakramentalna;
- Komunia eucharystyczna;
- modlitwa w intencjach Ojca Świętego

Cztery papieskie Bazyliki w Rzymie to: Bazylika św. Piotra na Watykanie, Bazylika Św. Jana na Lateranie, Bazylika Matki Bożej Większej i Bazylika Św. Pawła za Murami. Są to „większe” Bazyliki z Drzwiami Świętymi, otwieranymi przez Papieża na czas trwania roku jubileuszowego 2025.

Praca w grupach

Wyszukiwanie informacji w
Internecie

Grupa I

Bazylika św. Piotra

1. Jak dojechać do bazyliki z lotniska Fiumicino?
2. Kto i kiedy zbudował Bazylikę?
3. Trzy zdania o historii Bazyliki.
4. Wskaż trzy detale tej świątyni przy których warto się dłużej zatrzymać.

Grupa II

Bazylika św. Jana na Lateranie

1. Jak dojechać do bazyliki z lotniska Ciampino?
2. Kto i kiedy zbudował Bazylikę?
3. Trzy zdania o historii Bazyliki.
4. Wskaż trzy detale tej świątyni przy których warto się dłużej zatrzymać.

Grupa III

Bazylika Matki Bożej Większej

1. Jak dojechać do bazyliki z lotniska Fiumicino?
2. Kto i kiedy zbudował Bazylikę?
3. Trzy zdania o historii Bazyliki.
4. Wskaż trzy detale tej świątyni przy których warto się dłużej zatrzymać.

Grupa IV

Bazylika św. Pawła za Murami

1. Jak dojechać do bazyliki z lotniska Ciampino?
2. Kto i kiedy zbudował Bazylikę?
3. Trzy zdania o historii Bazyliki.
4. Wskaż trzy detale tej świątyni przy których warto się dłużej zatrzymać.

IN HONOREM PRINCIPIS APOST PAVLVS V BVRGHESIVS ROMANVS PONT MAX AN MDC XII PONT VII

Tradycja głosi, że grób, w którym został pochowany apostoł Piotr po ukrzyżowaniu, znajdował się właśnie tutaj, na najwyższym punkcie wzgórza watykańskiego, gdzie w IV wieku cesarz Konstantyn postanowił zbudować swoją bazylikę, pierwszą, poświęconą pamięci świętego Piotra.

We wczesnym średniowieczu właśnie to miejsce kultu stało się głównym celem pielgrzymek na Zachodzie, aż do roku 1506, gdy papież Juliusz II postanowił zburzyć dotychczasową budowlę, by w jej miejscu postawić nową, dużo większą i bogatszą świątynię.

W projektowaniu tej imponującej bazyliki na zmianę pracowali najwięksi mistrzowie w historii sztuki, Donato Bramante, Rafael i Michał Anioł, aż do 1629 r., kiedy to Bernini ukończył wewnętrzną dekorację całego kościoła, nadając mu

CLEMENS XII PONT MAX ANNO V CHRISTO SALVATORI IN HON SS IOAN BAPT ET EVANG

W pobliżu góry Celio stoi Arcybazylika Najświętszego Zbawiciela oraz świętych Jana Chrzciciela i św. Jana Ewangelisty, zwana również Bazyliką, a także Katedrą św. Jana na Lateranie.

Pierwotnie, przed budową bazyliki, teren ten był własnością starożytnego rodu laterańskiego, który posiadał w pobliżu swój dom. "Roczniki" Tacyta z 65 roku mówią o zawłaszczeniu terenu przez Nerona, w związku z zaangażowaniem niektórych członków rodziny w spisek przeciwko samemu cesarzowi.

Dopiero później ziemia ta stała się własnością niejakiej Faustyny, uznanej za żonę Konstantyna I Wielkiego, który został ogłoszony cesarzem po śmierci swojego ojca w 306 roku.

Cesarz Konstantyn edyktem mediolańskim z 313 r. zapewnił chrześcijanom wolność wyznania wiary w Cesarstwie Rzymskim i zatroszczył się o zapewnienie rodzącemu się kościołowi odpowiedniego miejsca do odprawiania celebracji. Ofiarował papieżowi Milcjadesowi ziemię laterańską, którą oddała mu na własność jego żona Faustyna, aby wybudował tam kościół.

Bazylika, konsekrowana w 324 r. przez papieża Sylwestra I, została poświęcona Najświętszemu Zbawicielowi. Wreszcie w IX wieku Sergiusz III poświęcił ją również św. Janowi Chrzcicielowi, a w XII wieku papież Lucjusz II dodał do grona patronów bazyliki także św. Jana Ewangelistę.

Od IV wieku aż do XIV wieku, Lateran był główną siedzibą papieską, stając się symbolem i sercem życia Kościoła.

W 1378 r., wraz z wyborem Grzegorza XI na tron papieski, siedziba papieża powróciła do Rzymu, ale z uwagi na zły stan Lateranu, postanowiono przenieść rezydowania na Watykan.

Dopiero w 1650 roku, na zlecenie papieża Innocentego X, dzięki pracy Francesco Borrominiego podjęto decyzję o całkowitej przebudowie Bazyliki, którą możemy oglądać w dniu dzisiejszym.

Papieska Bazylika Matki Bożej Większej jest najważniejszym i najstarszym Sanktuarium Maryjnym na Zachodzie i jedyną Papieską Bazyliką, która zachowała nienaruszony, wczesnochrześcijański charakter. Z biegiem czasu wzbogacono ją o elementy z późniejszych okresów zachowując przy tym pierwotny wygląd Świątyni, która zgodnie z tradycją, powstała jako owoc Bożego zamysłu. Według przekazów Matka Boża ukazała się we śnie patrycjuszowi Janowi i papieżowi Liberiuszowi, prosząc o zbudowanie Świątyni w miejscu, w którym spadnie śnieg. Nad ranem, 5 sierpnia 358 roku, na najwyższym ze wzgórz rzymskich - Eskwilinie, w samym środku rzymskiego lata, ludzie ujrzeli teren przykryty śniegiem. Do dzisiaj wydarzenie to upamiętniane jest białymi płatkami śniegu, które w czasie liturgii spadają z sufitu Bazyliki. Tradycja czyni Bazylikę Matki Bożej Większej (zwanej również Bazyliką Matki Bożej Śnieżnej) relikwią Maryjną, upragnioną i zaprojektowaną przez samą Matkę Bożą.

W Bazylice znajduje się najważniejsza ikona Maryjna *Salus Populi Romani* (Ocalenie Ludu Rzymskiego). Tradycja przypisuje powstanie obrazu Św. Łukaszowi Ewangelista, patronowi malarzy. Papież Franciszek powierza swoje podróże apostołskie opiece Matki Bożej modląc się u stóp tejże ikony, którą zwykle odwiedza przed wyjazdem i po powrocie z pielgrzymki.

Relikwie Żłóbka Świętego, w którym złożono Dzieciątko Jezus, przypominają o znaczeniu Bazyliki Matki Bożej Większej jako Betlejem Zachodu. To tutaj po raz pierwszy odprawiono Mszę Świętą w Wigilię Bożego Narodzenia, a na przestrzeni wieków kolejni Papieże udawali się do Bazyliki podtrzymując ten zwyczaj.

Wśród najważniejszych relikwii znajdujących się w Bazylice możemy wymienić te należące do Św. Mateusza oraz Św. Hieronima.

W Bazylice Matki Bożej Większej papież Hadrian II, w roku 867, powitał Świętych Cyryla i Metodego oraz zatwierdził używanie języka starosłowiańskiego w Liturgii.

W Bazylice Matki Bożej Większej spoczywa siedmiu Papieży.

Po edykcie mediolańskim z 313 r., dzięki któremu chrześcijanie uzyskali wolność wyznania, cesarz Konstantyn postanowił podarować rodzącemu się kościołowi dwie bazyliki, wzniesione na grobach świętych Piotra i Pawła.

Jednak w V wieku, ze względu na ciągły napływ pielgrzymów do grobowca i niewystarczające, by pomieścić wszystkich pielgrzymów, wymiary pierwotnej bazyliki Św. Pawła, trzej cesarze, ówcześni regenci, Teodozjusz, Walentynian II i Arkadiusz, zostali zmuszeni do budowy większej świątyni, odwracając jej orientację w kierunku zachodnim.

Dopiero w 1854 roku papież Pius IX zainaugurował obecną i monumentalną bazylikę, w której do dziś zachował się łańcuch, którym według tradycji związano ręce apostoła Pawła, nauczającego rzymskiego żołnierza pilnującego go w czasie inwigilacji procesu.